

# Kiss Noémi

## A BÁLNA ÉS A SRÁC<sup>1</sup>

### *LAKODALOM A SELLŐK BIRODALMÁBAN*

A sellők birodalma a tenger fenekén terül el, a korallok szirtárnyékában. Akár egy eldugott, titkos terem. Immár tele vendégekkel. Jöttek-úsztak a tengerfenék lakói. Feldíszített asztalok, ékszerek, képek, gyöngyök. Ezer színben tündököltek a sünök és csigák. A korall zátonyai között szorgos gyöngyhalak fickándoztak. Portyázott a rája. Igazán lenyűgöző látvány volt az állatsereg, mondhatni lélegzetelállító. Ha lett volna oxigén itt a tenger legmélyén, de nem volt. Mégsem fulladt meg senki a gazdagságban. Sőt, természetes volt a pazarlás, a tánc, a jóllakottság.

Nagy dolgokra készülhettek. Hisz a terem közepén hosszú asztal roskadozott. Órákig hordták a hátukon a teknősök a terítéket, a bohóchalak a villákat. A tengeri csigák pedig kristálypoharakat törölgettek puha testükkel.

Főhősünk, a Srác, aki aprónak született, de akarata annál nagyobbra nőtt, ott lebegett a buborékok között. Épp ebben a pillanatban tért magához. Csak hát a kissrácnak fogalma sem volt, hol van. Ráadásul olyan fájdalmi voltak, hogy alig bírta elviselni.

- Szétrobban a fejem. Hol vagyok? Mi ez? Ad valaki gyógyszert?

Nem kellett sokáig várnia a válaszra.

A sellő lány az oldalához férközött és egész testével végigsimogatta, a feje búbjától a talpáig hízelgett neki.

- Esküvőn! - mondta a haltestű lány és kacagott. Mint akit csiklandoznak.

- Szeretem az esküvőket, apával sok esküvőn voltunk!

- Ez a te esküvőd, Picúr! Bocsánat, Cérnasrác.

- Mi? Hogy én? Ez tévedés, hisz gyerek vagyok.

- Épp kezdődik a ceremónia! Gyere, fogd meg a kezem!

- Összekeversz valakivel.

- Elveszel feleségül és kész. Megígérted, hogy mostantól velem élsz.

---

1 Meseregény

- Biztos, hogy én? Összekevertetek a Hófehérke királyfiával?

Mintha egy álomban lebegne, egy igazi nyomasztó álomban. Csak épp levegőt nem kapott. Meg fogalma nem volt, mi lesz vele a következő pillanatban.

Aligha akad gyönyörűbb és fullasztóbb hely a világban a sellők pompás, pazar barlangjánál. Mégis, egyik porcikája sem kívánta ezt a világot. Nem, az lehetetlen, hogy örökre itt maradjon. Eszébe jutott Lili, a barátnője, és a gyöngy. Az Óriások éhes szájmozgása. Hatalmas, dübörgő lépteik Óperenciája. Lili már biztos nagyon várja, hogy felkapja a gyöngyöket és ott teremjen nála. Akkor minek habozik?

Hogy a fenébe tudna innen kijutni? Hogy lehet végleg elhagyni a tenger fenekét? Hol van a kijárat?

A sellőlány látta, hogy a Srác tétovázik.

Itallal kínálta. Mert a szer hatását fokozni kellett, különben meggondolja magát és elmarad az esküvő. És ha elmarad az esküvő, belőle sosem lesz többé ember. Ugyanis ez volt minden vágya, emberré válni. Mikor fog ide lekeveredni még egyszer valaki az ő rövid habléány életében?

- Igyál, ettől bátrabb leszel - unszolta a fiút, és szerette volna erőszakkal megitatni. Ha ilyen elutasító, még kénytelen lesz fejbe kólintani.

A Srác megint elájult. Kizökkent az időből.

Nem tudta irányítani az akaratát. Visszahúzta őt a hatalmas óceán, a víz örvénylett körülötte.

Mikor újra magához tért, a korallzátony kagylóoltárához vezették őket.

- Mondd, hogy igen! - kiabált rá a lány.

- Én? Nem! - Hezitált. Nem akarta, de a nem akarása gyengének bizonyult. Mert mintha már a száját sem ő mozgatta volna. Hanem valaki más. A bájjital, a barlang, a gyöngyök, vagy a sellőlány. Fogalma sem volt, mit tesz.

- Mondd! Már! Ki!

- Nem tudom. Fáj a szám.

- Igen, mondd ezt!

- Mi igen? És mi nem?

A sellőlány egyre mérgesebb lett, testével habokat korbácsolt. Olyan hatalmas habokat, hogy egyre sebesebben örvénylett a tenger. Mintha

tejből lett volna a víz alatti üvegvilág. Sűrű, fehér masszából. Mennydörgése volt az örvénynek, a habok háborúba kezdtek.

Nem látott semmit. A Srác elkábult és eszméletlenül lebegett a habokon. Azt sem tudta, mit beszél. Inkább megígért mindent, csak múljon el ez a rettenetes pillanat. Félt, igen, félt, életében először, és nem volt menekülő út, nem tudott elfutni.

- Ja, igen, persze. Ne nézz folyton engem. Meneküljünk! - kiáltotta a fiú végső zavarában és kétségbeesésében.

Ekkor megszólaltak a tenger harangjai. Akkora zajt csaptak, hogy szétkorbácsolták a háborgó vizet. Újra kitisztult a tenger. Csendesen lüktetett.

Szédülve forgott a világ.

A sellólány kacagott és hangosan sikított örömeiben.

- Teljesült a vágyam - csak így szabadulhattam meg a haltestemtől. Örökre ember lehetek! Most már mehetünk a szárazföldre.

- Menjünk el innen! Ki akarok jutni a világba! - kiabált a fiú.

- Már csak apám engedélye kell. Gyere, mondjuk el neki!

A sellólány karon fogta és táncoltatta. Nász nép vette körül őket. Énekeltek, táncoltak mind.

- Téged ünnepelnek.

- Nem tettem semmi rosszat, ugye?

- Nagy nap a mai. Nézd, hogy ragyognak a vízi csillagok! Hát nem gyönyörű! A háborgó tenger népe örömkönyvekben úszik.

- Gyere! Karolj át, hogy lássák, te és én egy pár vagyunk.

- Nem akarom, de mégis!

- Táncoljunk! Látod, hogy szeretnek. Maradj itt velünk! Boldog leszel!

Csakhogy a Srác ezt egyáltalán nem akarta. Megint eszébe jutott Lili. Elszállt a mámora. Semmit sem akart, csak kijutni innen végre. Ebből a borzongató világból.

- Utána hazamehetek? Kérdezte a sellőt, aki persze nem figyelt rá. Csak húzta, vontta maga után a vőlegényét.

A terített asztalnál már ott ült a nász nép. A Déltenger állatai, kagylói, csillagai, mind ott nevetgéltek, a sünök desszertet kóstolgattak.

- Hol a családod?

- Az asztalfőn, az ott apám. Mellette anyám és a húgaim sorban.

- Mennyien vannak, ezek mind?!

- Ők azok. Nézd csak, folyton gratulálnak.
- Olyan furák!
- Mosolyogj, hogy lássák, boldog vagyok.

Színek kavalkádja, polipfejű sellőapák, medúzaanyák keringtek a székekkel. Az asztal egyszer csak elkezd lebegni.

Szorítják, már a tánchoz sincs elég hely. A Srác teljesen beszorul a gyűrűjükbé. Úgy érezte, megfullad. Mikor elmúlt a bájital hatása, tisztán látta, hogy az állatok, akik körülveszik őt, nem gyönyörű medúzák és csillogó tengeri csillagok. Hanem szörnyek.

Nem apák és sellők, halak, hanem tengeri sárkányok. Akadt, akinek számfüle nőtt. Karmai, és ijesztő, vészívó cápákká váltak. Ez már a vízi szörnyek birodalma.

A sellőlányt nem látta, eltűnt. Aztán a távolból odaért hozzá a hangja, szeretlek, ismételtette. Akár egy szerelemrobot. Szeretlek! Legyél örökre a barátom! Olyan búsan mondja, hogy semmi nem lehet ebből igaz.

- Hazudsz! Kiabálta a fiú. Sosem leszel a barátnőm, becsaptál. Egyre élesebben látott. Kristálytisztá a tenger.

- Nem akarok nagy lenni! Nem akarok barátokat a tenger fenekén! Hallja valaki? Segítség! Elraboltak!

Ekkor a tenger áramlatai megmozdultak. Nagy habokat vetettek. Hatalmas csattanással csapta ki a víz a lények legnagyobbikát: a gömbölyű, kerek kék Bálnát.

És a Bálna énekelt. Jókedvében dalolt éppen, jóllakottan füttyörészett. A Bálna éneke olyan selymes volt, akár a legszebb virágok szirmai.

*Gonosz vagy, tenger,  
hogy egy gyereket elnyeltél!  
Csodálatos vagy tenger,  
hogy milliókat felneveltél!  
Fekete, sötét tenger,  
Kék, gyönyörű tenger.*

Az öblös Bálna hirtelen abbahagyta az éneklést.

Fülsiketítően kiabált valaki. Valaki, de ki? Valaki, aki teljesen láthatatlan. Vékony hangja, mint ezer tű, úgy szúrja a hallójáratait, és ez a hang nagyon ismerős volt:

- Báááá, béééé. Ki kiáltott?

- Én, hééééé! Itt vagyok! Behemót!  
- Ismerős hang, cérnavékony.  
- Itt! Nem ott! Fordulj már ide.  
- Te ficánkolsz ott a hullámok között? Ó, te vagy az Cérnasrác?  
Pöttömpalkó, hogy kerülsz ide?

- Meneküljünk! Itt szörnyek laknak. – A Cérnasrác úgy hadart, hogy a lassú, öblös Bálna egy szót sem értett az egészből. Persze lehet, ha lassan beszél, akkor sem értette volna.

- Hol? Nem értelek. Csupa kedves, nedves, pikkelyes halat látok. Polipok és sellők. Medúzák. Szépek a lányok. Vízi csikó, teknős. Karcsú lapátos lazacok...

Cérna el akarta hallgattatni a Bálnát, ezért befogta a fülét.

- Hagyd abba, kérlek! Majd később elmagyarázom. Most vigyél az Óriás palotájába! Azonnal!

- Lilihez?  
- Itt a sellők felfalnak.  
- És hogy hozod ki Lilit?  
- Várj csak! Egy, kettő, három. ... Újra helyén van az eszem. Mehetünk! A gyöngyök megvannak, itt lapulnak a zsebemben. Indulás!  
A Bálna jókat mosolyogott Cérna furcsa fejmozdulatain.

- Jól van, te tudod. Én csak a fuvaros vagyok. Szállj fel! Indulunk Óperenciára!

A fiú ezúttal a Bálna száját választja. Bemászott a nyelvéhez és a szűrőfogai között telepedett le. Összehúzta magát, mint egy kis borsószem. Fogpiszkálóval sem kergették volna ki. Fogselyemmel sem lehetett volna megmozdítani. Irtó fáradt volt a sellők kalandjától. Olyan mélyen elaludt a barázdák között, hogy csak fütyülő szuszogását visszhangozta a Bálna szájpadrása.

### *BÚCSÚ A BÁLNÁTÓL*

- Megérkeztünk! Hékás!  
Morogott a fáradt Bálna. Köpte, fújtatta a kék ég felé a vizet.  
- Hé, fiú? Itt vagy még? Hahó!  
De a fiú a Bálna szájában mozdulatlan maradt. Kiterülve horkolt. Semmit nem hallott. Álmában Lilivel futott, nyargalt zihálva. Lüktetve loholt a kunyhójuk bejáratához.  
- Szép kis hős, mondhatom! Halló!

A Bálna egész testét rázni kezdte. Hatalmas háját forgatta és gyúrte. Tátott szájjal harapta a tengert. Hol kiugrott a vízből, hol visszapumálta magát a víz alá. Fröcskölte az orrlyukán keresztül.

- Mi? Hol vagyok? - Cérnasrácunk hirtelen felébredt a rázkódástól. Megrázta magát, de csak értetlenkedni volt ereje.

- Szerencsésen megérkeztünk. Na, most aztán seprés le a hátamról!

- Bocsánat, elaludtam. De jó, megérkeztünk! Hurrá!

- Te akartál Óperenciára jönni. Hát, én, szóval... ki nem állhatom ezt a rideg helyet. Úszom is tovább!

- Lilit keresem. Addig keresem, míg...

- Meg fogod találni. - A Bálna ekkor körbenézett - Vacsora készül belőle épp az óriás konyháján. Siess, míg ki nem sütik a húsát!

Csak morgott magában, gyűlölte ezt a helyet, olyan rideg volt mindig.

- Nem szívesen jövök ide, kevés a tengerben a táplálék. Az úton végig bálnavadászok leselkednek a hajóikból. Elektromos szigonnal lönek minket.

- Hé, Bálna, várj!

- Szia! Kiráz a hideg ettől a helytől! Már mondtam.

A bálnamerülés csak három másodpercig tart. Mintha ott sem lett volna. Úgy merült el a hatalmas, végtelen óceánban, ahogy egy földrésnyi sziget süllyed el.

Ekkor a Srác a zsebéből egy csillogó gyöngyszemet vett elő. Ellenőrizte, megvan-e mind az összes, amit a sellők barlangjából hozott:

- Hé, Bálna, te kedves Bálna! Legyen nálad ez a ragyogó gyöngy! Tedd a fogad helyébe, jól áll!

Utánadobta a gyöngyöt. Ami azonnal elmerült a tengerben. A Bálna persze egészen meghatódott az apróságtól. Ilyen kicsi ajándékot még sosem kapott életében, ekkora szívtől. Mert hát mi lehet egy gyöngy egy ekkora testnek? Minden!

Visszafordult és felbukott: - Ó köszönöm! A szűrőim nem kérnek gyöngyöt. Tudod mit? Hájas hátam pikkelyébe tedd be. Ott jó helyen lesz, a bálnalányok imádják az effélét. A Srác felmászott utoljára a Bálna hátára, és beakasztotta a gyöngyöt.

- Viszlát, neked is jó szerencsét!

- Jó szerencsét!

A Srác egyedül maradt. Akár az utolsó pingvin egy úszó jégtáblán.

Kicsit még pihent, hogy összeszedje erejét. A következő szirti szikla megmászására készült. Mikor dübörgő léptek hangját hallotta a távolból. És furcsa csámcsogás meg sercegés. Füst szaga áradt, ott, az Óriás palotájában vacsorához készülődtek.

Az Óriás léptei elhalkultak. Úgy látszik, bement a palotájába.

Terített asztal várta, és kitálalt fogások.

Óriásné ilyenkor rendszerint előnti az érzélem. – Úgy igyekeztem... Van egy ötletem. A lány lesz a desszert, kisütöm, ha végeztél, drágám, kis behemótom. Ez a kicsi srác úgysem jön érte vissza, sosem lesz nekem igazgyöngyöm. Jól átvert minket! – Morgott és csapkodott a tányérokka az asszony.

– Pszt! Szépséges Asszony! Húzd még az időt, kérlek szépen!

Lili egyáltalán nem akart vacsora lenni a Behemót Dromedár táljában. A lány az asztal szélén üldögélt és magában motyogott.

„Még csak az kéne! Hogy desszertpuding legyen! Azt már nem!”

„Büdös banya! Képes volnál feltálatni, csak hogy a kedvébe járd a slampos, bozontos, kócos, mosdatlan férjednek. Akinek véres hús akad meg a torkán! Aki három ökröt megeszik vacsorára! Azt már nem!”

Miközben így lógatta a lábát, egyszer csak pisszegést hallott. Az asztal alól, igen, csakis onnan jöhettek a hangok.

– Lili! Itt vagyok, hékás!

De Lilinek ideje sincs a hang után nézni.

Mert pont most, ebben a pillanatban lép oda hozzá a serpenyővel Óriásné.

– A húst főve vagy sütvé kéred? – kérdezi Óriásné a férjét, és a kondérhoz viszi Lilit, akit belemártogat egy kis zsírba.

– Nyersen a legfinomabb. De nem bánom, meg is sütheted. Csak jó legyen az íze!

Óriásné Lilihez fordul. – Gyere a tepsire! Jól megsütékérezlek! Így ni. Drága a zsír, de annál finomabb, szépen fürödj meg benne! Annyira sajnálom, úgy elvittelek volna kártyázni. De hát... nem jött vissza a megmentőd. A férjem jól begurul, ha nem kaphat be mindjárt megsütve.

Felvette a kapálózó lányt a tenyerébe, és cérnával hátrakötötte a kis kezét.

Lili gyorsan a főzőlapátra került.

Csakhogy az Óriás váratlanul befejezte a csámcsogást. Aztán váratlanul eldobta a kanalát.

- Mintha a padlón járkálna valaki. Tisztán hallom.

- Nincs itt senki, csak én. Aranyom, édes kicsim! Mindjárt tálalok, kis türelmet kérek!

- Hangokat hallottam, valaki lépked a kupolán! Most a falon, hahó! A kéményben van épp, érzem a szagát. Emberszag, ez gyerekszag!

Az Óriás krumpliorrával a levegőbe szagol. Újra és újra. Dobbant a lábával. Aztán feláll, amibe beleremeg az egész palota.

- Emberszagot érzek!

- Nem hallok semmit. Képzelsz, drágám. Csücsülj vissza! Jön a desszert, már pirul...

Lili tudta, hogy ez csak a Cérna lehet. Igen, ő az, egészen biztos benne, hisz ő pont ilyen gyorsan tud rohanni. Ki mászkálna úgy, mint egy mérgezett egér?

Az Óriás ráver egy nagyot az asztalra.

- Be akartok csapni? Mi? Te kis piszok, te légykölyök. Elkaptok fűszernek! Sajt kukac! Vasjankó! Hát túl akarsz járni az eszemen?

Cérna annyira izgatott lett, hiába szólt Lilinek, nem jött ki hang a torkán. Újra és újra próbálta hívni a lányt, de nem ment.

Az Óriás fogta magát és kiment az ajtón.

A fiú most hatalmas lármát csapott, csattogott, dübörgött, kövekkel dobálta a kémény paláit. A bádogot, a téglákat.

Lilit közben a lapátról újra a tepsire teszi az asszony. Fújja a tüzet, ahogy csak bírja, hogy jól meggyulladjon a sparherdben.

- Hahó, Behemótné. Én vagyok az, megjöttem! - Cérnának újra lesz hangja. Torkaszakadtából üvöltött a kéményen át.

- Tudtam, hogy te vagy az, kisöcsi! Te kis hörcsögpiszok! - Behemótné kapzsi szemekkel figyelte már, alig várta:

- Kérem az ékszert.

Cérna ekkor előveszi a gyöngyöket. Megcsillogtatja őket.

- Itt van, nézd csak, hogy ragyog! Akár a nap, a csillagok! Fényes korallok palotájából hoztam el neked...

Behemót Asszonynak káprázata lesz. Elbűvölik a gyöngyök.

Szikrázik a szeme, gyűrődik a hája. Úgy megszédül a káprázattól, hogy mindent eldob. Kiejti a tepsit is a kezéből, Lilivel együtt.

Lili feltápaszkodik a földről. Rohanva menekül a kijáratához.

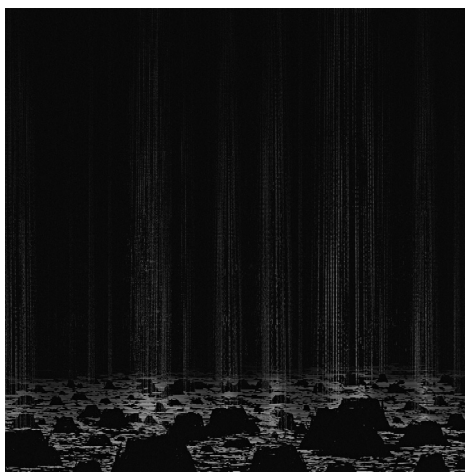
- Juj, de gyönyörű! Add ide! – sikít a Dromedárné.  
- Előbb kérem Lilit. És kérd szépen!  
- Ott a tepsi, viheted! Kérem szépen a csecse kis gyöngyöket! Add ide őket! Szépkisfiú, légy kegyes! Könyörületes!

Lili odalép Cérnához, és már futnak is, ahogy a lábuk bírja. Ahogy két nyúl futna, ha jönne a ravaszdi róka a mező bokrain át. Nyakukba veszik a lábukat és eltűnnek

- Nem akarok találkozni a ronda férjeddal! – kiabálja vissza a Srác.  
- Soha többé, viszlát, te gyönyörű, kapzsi asszony!

Dromedárné repes a boldogságtól. Ujjpercén két gyöngy csillog. Már semmi nem érdekli, csak a saját káprázata. Olyan mosoly rajzolódik az arcára, vállára, a mellére, a csípőjére, a lábfejére, hogy ilyet még hősszerelmes korában sem látott a világvége szellemének sasszeme.

- Megkóstolhatom? – Ott terem az Óriás, kikapja felesége kezéből az ékszereket, és azonnal lenyeli. Gurgulázik. Volt gyöngy, nincs gyöngy. Gurulhatnak majd utána Óperencia méretes lakói. De ez minket már nem érdekel. Hisz eredeti hőseink, a Cérnasrác és Lili a szirtek felé járhatnak. Árkon-bokron túl vannak. Ha elég gyorsak, megmenekülnek!



*Roxana Bloju: 6\_20\_8\_11\_19\_24 (III.)  
(Románia, 2020, digitális nyomtatás, 30 x 30 cm)  
Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusának díja*